

Referater af fremmed Litteratur.

Resultater af Forsøg og Undersøgelser paa
Planteavlens Omraade i Udlandet.

Om Aarsagerne til den daarlige Hvedehøst i 1926.

Å. Åkerman: Vilka faktorer bestämma hösthvetets avkastning? Sveriges Utsädesförenings Tidskrift, 1926.

Ligesom i Danmark gav Hveden daarligt Udbytte i Sydsverige i 1926. — Dr. Åkerman nævner, at Hveden i Skaane saa meget lovende ud midt i Juli Maaned, men at Udbyttet blev 30—40 pCt. lavere end normalt ved Svaløf. Landhveden f. Eks. gav kun 22.4 hkg mod normalt 34.6 og Panser-Hvede II kun 28.9 mod 48.1. Ogsaa Bygget gav temmelig lavt Udbytte, medens Havren skuffede mindre. Forfatteren tager Anledning til at give en Oversigt over gode og daarlige Hvedear siden 1900 og deler Aarene i 5 Klasser:

Daarlige.....	1901, 1905, 1922 (1926)	} De fem Aar, der er sat med Kursiv, var Høst- aar efter særlig haarde Vintre.
Mindre gode	1904, 1912, 1917, 1919, 1924	
Middel gode.....	} øvrige, ikke nævnte Aar	
Ret gode		
Meget gode.....	1906, 1913, 1921, 1926	

Efter strænge Vintre har Udbyttet altid været lavere end normalt. Selv de haardføreste Sorter har lidt nogen Skade, om ikke direkte af Frosten, saa af Jordens Opfrysning, Vandsamling i Optøningsperioderne o. s. v. Det har ogsaa meget at betyde, hvorledes Foraarsvejret bliver; megen Skade kan »repareres« eller omvendt forværres af henholdsvis varmt Vejr eller køligt og meget fugtigt, navnlig synes dette sidste at være til stor Skade paa stærkt leret Jord. Der var ingen Vinterskade i 1925—26, men Foraaret gav rigelig Regn (15 Nedbørsdage i Maj i Skaane).

Et saadant regnfuldt Foraar medfører Fare for Angreb af Straaknækkersvamp, og i 1926 har dette Angreb og Følgerne deraf sikkert været den vigtigste Aarsag til det lave Udbytte. I Juli viste Angrebet sig næsten overalt. De angrebne Straa knækkede over og fik næsten ingen og kun skrumpne Kærner, og i det hele blev Dannelsen af Lejesæd unormalt stor.

Ogsaa Angreb af Gulrust fandtes hist og her og hidrog sit til at mindske Udbyttet. I denne Forbindelse nævner Forfatteren, at stærkere Rustaar i Reglen ikke følger efter haarde Vintre, efterfulgt af et tørt Foraar.

Dernæst omtales, at Angreb af Hvedemyglarver i Aar var meget betydelig. Ved Svaløf anslaaes Skaden til 10 pCt. Disse Larvers Angreb bevirker ikke alene, at Kærnerne bliver mindre, men at de helt forsvinder i de fleste angrebne Blomster.

Ved Svaløf viste Kornstørrelsen sig 10—20 pCt. lavere end i 1925. (Ved Abed paa Lolland var den tilsvarende Forskel over 25 pCt.). Der blev altsaa ikke alene mindre Kærner men ogsaa for faa, skønt selve Aksene havde normalt Omfang og Længde.

Efter samtlige Iagttagelser, som Forf. har kunnet gøre, er der, naar man ser bort fra lokale Angreb af Gulrust, tre Omstændigheder, som har hidraget til at fremkalde det daarlige Resultat:

1) Den alt for rigelige Nedbør i Foraaret og Forsommeren, og det deraf følgende svære Angreb af Straaknækkersvamp.

2) Hvedemyggens Hærgninger.

3) Det fugtige, nedbørsrige Vejr ved Tiden for Hvedens Modning.

Som Middel mod sværere Angreb af Straaknækkersvampen anbefaler Forf. kraftig Harvning og Anvendelsen af modstandsdygtige, haardføre Sorter.

De nævnte tre Omstændigheder har sikkert ogsaa i Danmark øvet deres Indflydelse; men der er næppe Tvivl om, at den som Nr. 1 nævnte Aarsag hos os endnu mere end i Sverige har overskygget de to sidste.

H. A. B. Vestergaard.

Beretninger fra Forsøgs- og Forskningsanstalten ved Landsberg, Øst-Preussen.

G. Bredemann: Jahresbericht der preuzischen landwirtschaftlichen Versuchs- und Forschungsanstalten zu Landsberg a. d. Warthe. Landwirtschaftliche Jahrbücher, Bd. LXIV, 1926.

Beretningen er meget omfattende og vedrører en Mængde forskellige Emner, der i kortere eller længere Referater er omtalte af de enkelte Specialister, som arbejder ved den store Institution. Her kan kun fremdrages enkelte Resultater fra nogle faa Afsnit.

Forsøg med forskellig Udsædsmængde. Medens Aaret 1923 var særlig gunstig for tynd Saaning af Havre, der gav samme Udbytte som den tættere Saaning, har Aarene 1921 og 1925 været ugunstige for den meget tynde Saaning. Forsøgene var anlagte paa lerholdig Sandjord. Der er anvendt saa smaa Saamængder som 45 og 30 Pd. pr. Morgen (ca. $\frac{1}{4}$ ha). Selv ikke meget store Tilskud af

Kvælstofgødning formaaede at bringe den tynde Bestand frem til samme Ydelse som den tættere. Forskellen i Udbyttet var 2—4 Ctn. Kærne og 3—4 Ctn. Halm. Under Forholdene i Egnen anses det for risikabelt at anvende mindre end 50 Pd. pr. Morgen.

Forsøgene i Rug har i tidligere Aar vist, at den meget tynde Udsæd stod tilbage for den lidt tættere, 55 Pd. pr. Morgen. Ogsaa i 1924 og 1925 høstedes der for lidt efter tyndere Udsæd, og særlig ved noget sen Saaning maa man op til 60 Pd., dog er selv dette en ret lav Udsædsmængde i Forhold til de ofte i alm. Praksis anvendte 80—100 Pd. pr. Morgen.

Sukkerroestammer. Forsøget i 1925 er Led i en fleraarig Række, som begyndte i 1923. Gennemsnitstal fra de tre Aar findes ikke anførte; men i 1925 var Udbyttet i hkg Sukker pr. ha:

Kl. Wanzleben Z ...	82.3	pCt. Sukker...	18.0
Kl. Wanzleben E ...	89.1	— —	18.2
Heines Sukkerroe ..	87.1	— —	18.6
Strandes do. ..	89.6	— —	18.0
Dippes Nr.1 do. ..	96.9	— —	18.6
Sperlings do. ..	83.8	— —	18.6
Rimpaus do. ..	84.4	— —	19.5
Strubes do. ..	95.4	— —	18.2
Schreibers do. ..	94.5	— —	18.4
Dippes E.....	89.8	— —	17.9

Der er ingen Bemærkninger knyttede til Resultatet; men Forskellen paa Stammernes Sukkerudbytte synes paafaldende stor, medens Sukkerprocenten ikke varierer meget, bortset fra Rimpaus Stamme.

Ogsaa med Foderroer foreligger Forsøg med tyske Stammer. Her staar Jaench's Fodersukkerroe højest i Tørstofproduktion, medens Roedbyttet er størst af Criewener Eckendorfer.

I Forsøg over Gødningers Indflydelse paa Forekomst af Rodbrand har det vist sig — hvad man ventede —, at Kalkning har stor Betydning, derimod har ingen af de øvrige, særlige Gødninger vist nogen Virkning; der er bl. a. prøvet forskellige Mængder Kalisalte, Superfosfat og andre Fosforsyregødninger. Heller ikke har Iagttagelsen af Rodbrand hos forskellige Roestammer givet sikre Udslag.

Forsøg med Vinterhvede-Sorter. I Øst-Preussen stilles ofte betydelige Krav til Haardførheden. Det bliver hyppigt denne Egen-skab, der faar afgørende Betydning. Af Sorter, der har givet bedst Resultat i 1922—23 og 1924—25, maa nævnes *Ackermann's* brune Dickkopf, *Baltikum von Pflug* og *Strubes: General v. Stocken*. De to sidstnævnte udmærkede sig særlig i den strenge Vinter 1923—24.

Havresorter i 4—5 Aars Forsøg. Der er prøvet 15 Sorter. De højest ydende var under de givne Forhold v. *Kamekes IX* og *Endrez Franken*; ogsaa *Edlers Göttinger* og v. *Lochows Gulhavre* har givet

godt Udbytte. Edlers Havre er temmelig tykskallet, medens Gulhavren er tyndskallet, men med meget smaa, spidse Kærner.

I Forsøget findes Dippes: »Überwinder«, som roses for sin ringe Tilbøjelighed til at falde af (drysse) paa Marken. Sorten har været prøvet i Danmark og synes at være identisk med Svaløfs Sejr-Havre. Er dette Tilfældet, synes det mærkeligt, at Firmaet har taget en saa særegen Oversættelse af Navnet, da en mere nærliggende let findes. For Udlændinge er det ikke let at gætte, at det er samme Sort, og en Navneforandring som denne virker vildledende! — Der er sammenlignet forskellige Lupinarter, Blaa L. og Gul L., samt forskellige Stammer af hver Art. Blaa Lupin har vist sig bedst og heraf særlig en Stamme fra *v. Pflug Ballersback*. Hvid Lupin er prøvet med daarligt Resultat. Krydsning mellem forskellige Lupinarter er hidtil ikke lykkedes og kan maaske ikke lykkes. Ellers laa det nær at søge ophævet Blaa Lupins Tilbøjelighed til at tabe Frø paa Marken ved Bælgenes for tidlige Opspring i tørt, varmt Vejr.

Saasæds-Stimulering. Der er foretaget meget indgaaende Forsøg med forskellige Præparater, som var opreklamerede. Der var ingen anden Virkning af disse Magnesia-, Mangan- og Kalipræparater end den, der kan opnaas ved Forspiring i Brøndvand! — Man kan maaske tilføje, at den bedste »Stimulans« vel nok bestaar i at anvende Nutidens gode Afsvampningsmidler.

H. A. B. Vestergaard.